

Betreft: Brandbrief dierenwelzijn en vogelgriep

Amsterdam, 26 oktober 2022

Geachte minister Adema,

De situatie rondom vogelgriep is niet langer houdbaar. Dit merkt u zelf op in uw brief aan de Tweede Kamer van 11 oktober 2022.¹ Wij waarderen dat u het vaccineren van pluimvee op de agenda zet en zich inspant voor een intensiveringsplan ter preventie van vogelgriep. Maar een échte aanpak van vogelgriep vraagt om meer dan vaccinaties en verhoogde 'bioveiligheid'. Er ontbreekt bovendien een dierenwelzijnsperspectief. Dit is nodig, want naast het gevaar voor de volksgezondheid en de impact op wilde vogelpopulaties, veroorzaakt de huidige aanpak het meeste leed bij pluimvee. Daarom roepen wij u dringend op om zowel het verkleinen van de pluimveestapel als het op korte termijn verbeteren van het welzijn van de opgehokte dieren mee te nemen in uw plan.

Minder dieren

Zoals u weet heeft Europa te maken met de grootste uitbraak van vogelgriep ooit. Dit virus gaat niet zomaar weg, aangezien het endemisch is geworden. Afgelopen jaar heeft andermaal laten zien dat de dieren aan het kortste eind trekken bij de bestrijding ervan. Een groot deel van het pluimvee in Nederland zit al een jaar binnen door de ophokplicht. En sinds oktober 2021 zijn bijna 6 miljoen dieren vergast.

Het vogelgriepvirus laat zien dat de huidige inrichting van de Nederlandse veehouderij niet toekomstbestendig is. Er leven in Nederland ongeveer 100 miljoen kippen. Wij vragen u om dit aantal drastisch omlaag te brengen. Ten eerste om te voorkomen dat dieren uit voorzorg vergast worden. Ten tweede omdat wetenschappers beamen dat de reductie van de veestapel een van de belangrijkste maatregelen is om het ontstaan van nieuwe, ziekmakende vogelgriepvarianten te voorkomen.² Ook dienen hiervoor per bedrijf minder en sterkere dieren te worden gehouden.

Pikkerij

We begrijpen dat bovenstaande maatregelen niet van vandaag op morgen zijn uit te voeren. Daarom is het hiernaast van belang om op korte termijn het welzijn van opgehokte kippen te verbeteren en te ondersteunen. Dieren die normaliter buiten kunnen lopen, zoals biologische en vrije-uitloopkippen, zitten plotseling lange tijd binnen. Ze hebben minder bewegingsruimte en minder afleiding. De dieren pikken elkaar tot bloedens toe, en soms zelfs tot de dood erop volgt. Juist de boeren met een diervriendelijker houderijsysteem én hun kippen draaien op voor een probleem dat in de kern wordt veroorzaakt door de massaliteit van de industrie. Zij verdienen (financiële) ondersteuning zodat zij

¹ [Kamerbrief intensivering aanpak vogelgriep \(11 oktober 2022\)](#)

² [Zoönosen in het vizier, Rapport van de expertgroep zoönosen \(juni 2021\)](#)

ook tijdens ophokperiodes diervriendelijker kunnen boeren, bijvoorbeeld door minder dieren per vierkante meter te houden en meer en beter afleidingsmateriaal te bieden.

Uitlopen

In uw brief van 18 oktober kondigt u aan advies in te winnen over de relatie tussen overdekte uitlopen en vogelgriepbesmettingen.³ Wij willen u op het hart drukken om, ongeacht de uitkomst van het advies, de dieren de toegang tot de uitlopen niet te ontzeggen. Mochten de uitlopen een risico vormen, dan kunnen in plaats daarvan de omgevingsfactoren rondom de bedrijven aangepakt worden – zoals ook onderzocht in het door u aangehaalde WUR-rapport.⁴ Het sluiten van de uitlopen heeft grote gevolgen voor dierenwelzijn. Mocht u zich toch genoodzaakt zien om over te gaan tot sluiting van de overdekte uitlopen, dan vragen wij u met klem om het welzijn van de kippen tegemoet te komen door een lagere dichtheid en meer afleidingsmateriaal in de stal.

Vergassing

Nog een punt van zorg is het dreigend tekort aan CO₂-gas. Zoals u aangeeft in uw brief van 11 oktober, overweegt de NWVA om die reden alternatieve methoden zoals vergassing in containers of big bags. Beide alternatieven leiden tot extra stress bij de dieren. Hierdoor dreigt wederom een door mensen veroorzaakt probleem te worden afgewenteld op de dieren. Wij verzoeken u daarom terug te gaan naar de tekentafel en dierenwelzijn zwaar te laten wegen in de zoektocht naar alternatieve dodingsmethoden.

Conclusie

Zoals u benoemt, is de huidige situatie rondom vogelgriep niet houdbaar voor de dieren, niet voor pluimveehouders en niet voor de maatschappij. Wij verzoeken u daarom dringend om de verkleining van de pluimveestapel in uw plannen mee te nemen, het dierenwelzijn van opgehokt pluimvee op korte termijn te verbeteren, en bij alle maatregelen in de strijd tegen vogelgriep dierenwelzijn zwaar te laten meewegen.

Ik kijk uit naar uw reactie.
Hoogachtend,

Collin Molenaar
Campagnemedewerker
Stichting Wakker Dier

³ [Kamerbrief reactie op bericht mogelijk meer ammoniakuitstoot bij 1 ster Beter Leven Kip \(18 oktober 2022\)](#)

⁴ [Risicofactoren voor introductie van HPAI-virus op Nederlandse commerciële pluimveebedrijven, 2014-2022](#)